ప్రజా మనిషి

పెన్నేత్స శ్రీకాంత్ రాజు

సెల్‌ఫోను రింగవుతోంది. నెంబరు చూసాను. అది రమణది.

''చెప్పు రమణా....'' అన్నాను ఫోను చెవికి ఆన్చి.

''సార్.... వయ్యేరు మీద రెండేళ్ళక్రితం కట్టిన డామ్... పగుళ్ళిచ్చిందట.

మన నియోజకవర్గంలోని వాడపాలెం గ్రామం ఆ డామ్‌కి దిగువన ఉండటంతో ఊళ్ళోకి నీళ్ళొస్తున్నాయి...''

''ఎప్పట్నుంచి...''

'' ఓ గంట క్రితం నుండి. మీరు ఎక్కడున్నారు? హైదరాబాద్‌లోనా?!...''

''లేదు. రమణా... వాడపాలెంకు పాతిక కిలోమీటర్ల దూరంలో ఓ స్నేహితుడి గెస్టుహౌస్‌లో ఉన్నాను. ఓ అరగంటలో అక్కడికి వస్తాను. మనవాళ్ళందర్ని తీసుకుని వాడపాలెం వెళ్ళు. అన్నీ మనమే చెయ్యాలి...'' అన్నాను. 'మనమే' అన్న పదాన్ని నొక్కిపలుకుతూ.

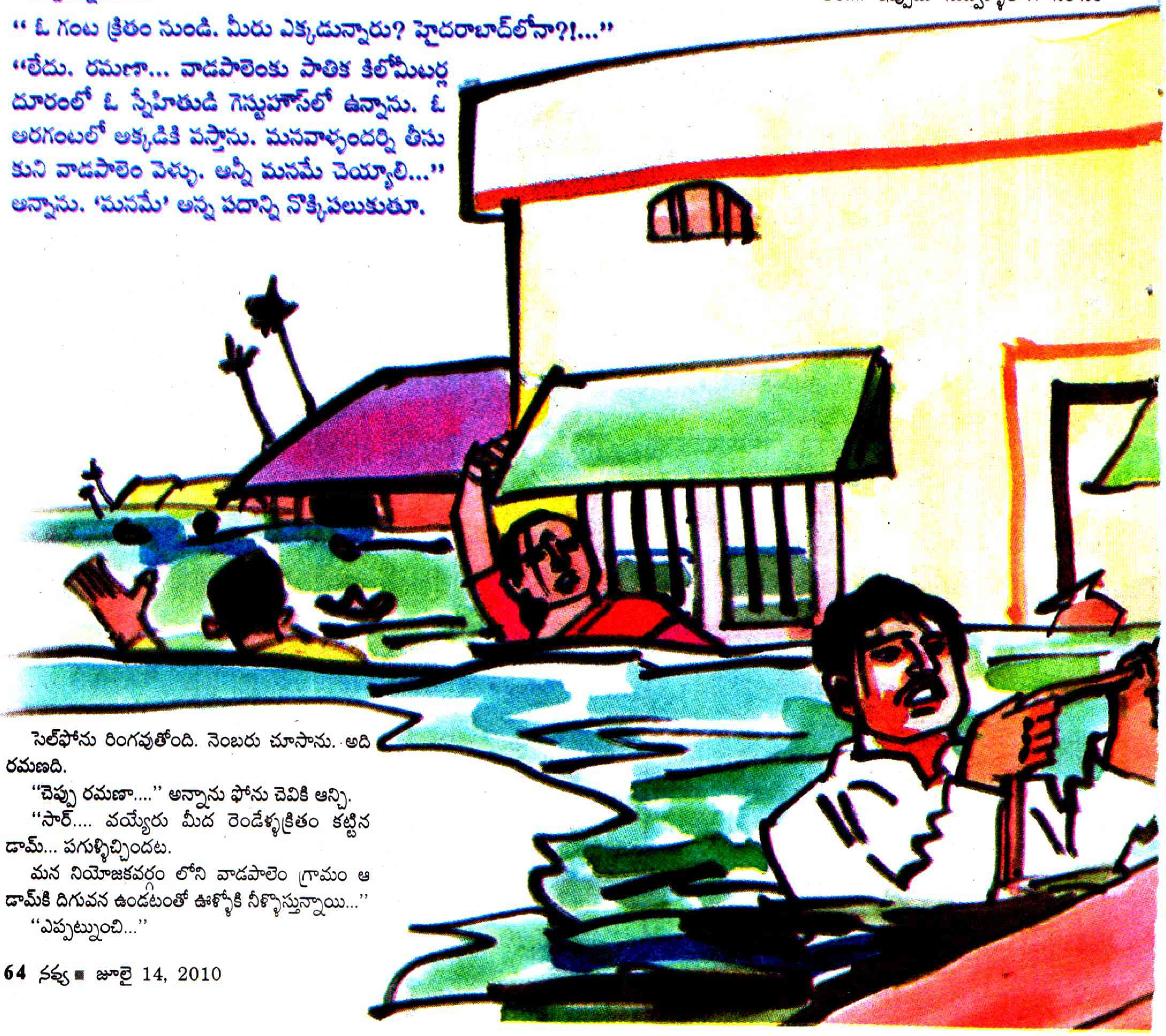

సెల్‌ఫోను రింగవుతోంది. నెంబరు చూసాను. అది రమణది.

''చెప్పు రమణా....'' అన్నాను ఫోను చెవికి ఆన్చి.

''సార్.... వయ్యేరు మీద రెండేళ్ళక్రితం కట్టిన డామ్... పగుళ్ళిచ్చిందట.

మన నియోజకవర్గం లోని వాడపాలెం గ్రామం ఆ డామ్‌కి దిగువన ఉండటంతో ఊళ్ళోకి నీళ్ళొస్తున్నాయి...''

''ఎప్పట్నుంచి...''

'' ఓ గంట క్రితం నుండి. మీరు ఎక్కడున్నారు? హైదరాబాద్‌లోనా?!...''

''లేదు. రమణా... వాడపాలెంకు పాతిక కిలోమీటర్ల దూరంలో ఓ స్నేహితుడి గెస్టుహౌస్‌లో ఉన్నాను. ఓ అరగంటలో అక్కడికి వస్తాను. మన వాళ్ళందర్ని తీసుకుని వాడపాలెం వెళ్ళు. అన్నీ మనమే చెయ్యాలి...'' అన్నాను. 'మనమే' అన్న పదాన్ని నొక్కిపలుకుతూ.

ఒకవైపు అతనితో మాట్లాడుతూనే ఈ ఇష్యూని ఎలా ఉపయోగించుకోవాలో ఆలోచించసాగాను. ఇంకో ఆర్నెలల్లో ఎలక్షన్లు ఉన్నాయి. సో... ప్రజలకు దగ్గరవటానికి ఇదో మంచి ఛాన్సు! వదులుకోకూడదు.

''ప్రెస్‌వాళ్ళకి ఫోను చేసావా?!'' అడిగాను.

''లేదు సార్....''

''వెంటనే చెయ్యి...'' అని చెప్పి ఫోను కట్ చేసాను.

''ఏమయింది?!....'' మధుకర్ అడిగాడు నన్ను. అతను నా క్లోజ్ ఫ్రెండ్స్‌లో ఒకడు. చెప్పేను వాడపాలెం సంగతి.

''అరే.... ఇప్పుడు నువ్వెళ్ళాలా?! నీకోసం

ఈరోజు ఈవెనింగ్ బ్రహ్మాండమైన పార్టీ ఎరేంజ్ చేసాను. వెళ్ళిపోతే ఎలా?!'' నిరుత్సాహంగా అన్నాడు మధుకర్.

''వెళ్లాలి మధు. ఇలాంటి అవకాశాలు తరచూ రావు. వచ్చినప్పుడు ఉపయోగించుకోవాలి. పార్టీ ఎప్పుడన్నా ఏర్పాటుచేసుకోవచ్చు. నా నియోజకవర్గంలో నాలుగువేల ఓటరులున్న గ్రామం వాడపాలెం. అక్కడ ఇప్పుడు కాస్త ఓవరేక్షన్ చేసామనుకో... పిచ్చి జనం ఎలక్షన్లలో మనకే గుద్దేస్తారు ఓట్లు. ఎలక్షన్లప్పుడు నోట్ల కట్టలు పంచినా రాని గుడ్‌విల్ ఇలాంటప్పుడు అక్కడ నిలబడితేచాలు వచ్చితీరుతుంది. అంతేకాకుండా వాళ్ళ మనసుల్లో మనపైన మంచి అభిప్రాయం ఓ ముద్రలా అలా పడి ఉంటుంది...'' కన్నుకొట్టి నవ్వేను.

''నీ బుర్రలో ఉన్నది మెదడుకాదు పాదరసం. అందుకే ముప్పయ్ ఏళ్ళకే ఎం.ఎల్.ఏ. అయి కూర్చున్నావు...'' మెచ్చుకోలుగా అన్నాడు మధుకర్.

కాసేపటి తర్వాత నేనెక్కిన కారు వాడపాలెం వైపు దూసుకుపోతోంది.

పదేళ్ళ క్రితం బి.ఏ. డిగ్రీ తప్ప నా చేతిలో చిల్లిగవ్వలేదు. ఉద్యోగాల కంటే రాజకీయాలే లాభదాయకమనిపించి ఓ రాజకీయ నాయకుడికి అనుచరుడిగా మారేను. బి.ఏ.లో చరిత్ర చదివిన నేను ఆ నాయకుడి ఆకస్మిక మరణంతో పరిస్థితిని నాకు అనుకూలంగా మార్చుకుని ఉప ఎన్నికలలో టిక్కెట్ దక్కించుకుని ఎం.ఎల్.ఏ అయ్యాను.

అతి సర్వత్రా వర్జయేత్ అనేది నా సిద్ధాంతం. వంద రూపాయల్లో పది రూపాయలు కమిషన్‌కొట్టు ఎవరికీ దొరకవు. యాభై కొట్టేస్తే దొరికి పోతావు. పదితో సరిపెట్టుకో... పది కాలాలు బావుంటావు – ఇది నా వాళ్ళకి చెప్పి, నేను కూడా పాటించే నియమం. అదే నాకు శ్రీరామరక్ష!

పేదల బియ్యంలో నుండి – రోడ్డు కాంట్రాక్టుల వరకు ప్రతి దాంట్లోను నా కమిషన్ నాకుంది. నా వాళ్ళకి కాంట్రాక్టులు ఇప్పించుకున్నా... కమిషనులు పొందినా... ఎక్కడా నా పేరు, ప్రస్తావనా లేకుండా... చేతికి తడంటకుండా పావులు కదపడం నా ప్రత్యేకత.

నా నియోజకవర్గంలో పథకాల అమలు తీరు బాగుందని స్వయంగా ముఖ్యమంత్రిగారే ఈ మధ్య కితాబిచ్చారు. కారణం వందమందికి చేరవలసింది కనీసం ఎనభై మందికన్నా చేరుతోంది కాబట్టి! గుడ్డి కంటే మెల్ల ఎప్పుడూ బెటరేగా!

వారి అభివృద్ధికోసం కృషి చేస్తున్న నన్ను, నా నియోజకవర్గ ప్రజలు దేవుడిలా కొలుస్తారు. పాలేర్ల భుజాలపై చేతులేసి ఆప్యాయంగా పలుకరించడం, దళిత స్త్రీల ఇళ్ళల్లో గంజి అన్నం తినడం, చురుగ్గా ఉన్న వ్యక్తులను గుర్తుపెట్టుకుని వాళ్ళని పేర్లతో పిలవడం... ఆడవాళ్ళతో అతి వి ంగా అమ్మా, అమ్మా అంటూ మాట్లాడటం.... క్షన్లు లేకపోయినా మూడు నెలలకోసారి నిం కవర్గంలో పర్యటించడం... ప్రజలకు నన్ను దగ్గ స్తున్న నా గిమ్మిక్స్.

కారు వాడపాలెం చేరుక . ఊరి బయట రమణతోపాటు మరో పదిహేను మంది నా అనుచరులు నా కోసం ఎదురుచూస్తున్నారు. కారు దిగి నేను వాళ్ళతో కలిసి ఊర్లోకి నడిచాను.

అప్పటికే అడుగుఎత్తున నిలిచి ఉంది ఊర్లో. నీళ్ళల్లో నడుస్తూ నేను వస్తు ఆడా మగా అందరూ నాకు నమస్కారాలు పెడుతున్నారు. కొందరిళ్ళల్లోకి అప్పటికే కొంచెం నీరొచ్చి చేరింది. ఆ ఊరిలో ఏడెనిమిది మేడలున్నాయి. ఓ ఇరవైవరకూ డాబాలున్నాయి. మిగిలినవి పెంకుటి , పూరిగుడిసెలు.

జనం సామాన్లు మంచ మీద, బల్లల మీదా సర్దుకుంటున్నారు.

నీటిమట్టం క్రమక్రమంగా పెరుగుతోంది. నీరు నా మోకాలిని తాకు తోంది. ఇంతలో టాటాసుమోలో ఓ టీ.వీ ఛానల్ బృందం కెమెరా , మైకులతో దిగింది.

నీళ్ళల్లో నిలబడి బిందెల ందుకుంటూ, చీపురు కట్టలు చేరవేస్తూ చాలా సహజంగా ఫొటోలకు ఫోజులిచ్చాను. విలేఖరులు మైకులు నా సెల్‌ఫోన్ ప్రక్కన పెట్టగా, వాళ్ళ హేండీకామ్‌లు నన్ను కవర్ చేస్తుండగా... ముఖ్యమంత్రి గారికి ఫోన్‌చేసి... వాడపాలెం దుస్థితిని దీనాతిదీనంగా వివరించి... తక్షణ సహాయం అందించాలని, ఆహార పొట్లాలు, మంచి

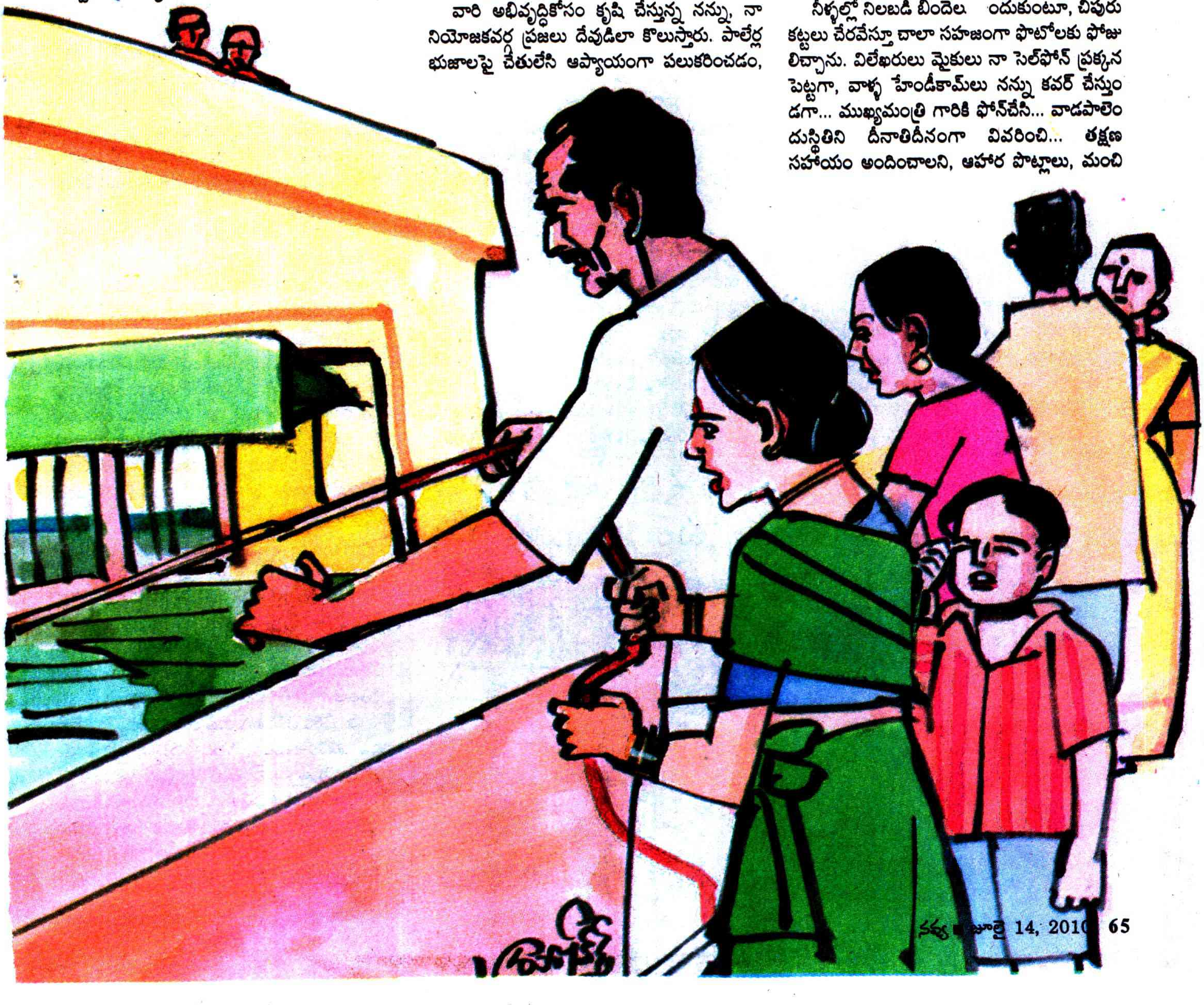

నీళ్ళు పంపాలని అర్థించాను.

ఈ షూటింగ్ అంతా అయ్యాక చూస్తే నీరు నా మోకాలి పైభాగాని తాకుతోంది. జనంలో ఆందోళన పెరుగుతోంది. నా గుండెలు దడడదా కొట్టుకోసాగాయి. ఇంచుమిం ఊరి మధ్యలో ఉన్నాను నేను. చుట్టూ నీరు. నీ ై తేలుతున్న పడవల్లా ఇళ్ళు! ఆందోళన ముఖ ీద కనిపించకుండా జాగ్రత్త పడుతూ.... అందరికీ ధైర్యం చెప్పసాగాను. నా అనుచరులతో కలిసి చిన్నపిల్లల్ని డాబా ఇళ్ళపైకి ఎక్కించాను. సామాన్లు జాగ్రత్త పరచుకునేవారికి ఉడత సాయం చేయసాగాను.

వరదనీటిలో క టాల్లాంటివి వచ్చినప్పుడు తూలిపోతున్నాను. ఇక అంత నీటిలో నిలబడడం కష్టమనిపించి... ఓ ఎత్తు అరుగుల ఇంటివైపు వెళ్ళ బోతుంటే ఆ ఇంటికి ఎదురుగా ఉన్న మరో ఇంటి అరుగు మీదున్న జనం.. ''ఎమ్మెల్యేగారో ఇటు రండి...'' అంటూ పిలిచారు

ఆ ఇంటివాళ్ళు కు కుర్చీ వేసారు.

నేను తొడుక్కు న్న ప్యాంటు దాదాపుగా తడిచిపోయి కూర్చుంటే ఇబ్బందిగా ఉంది. ఆ ఊర్లో నాకు బాగా తెలిసినవాళ్ళు, చురుకైన యువకులు, నా అనుచరులు అందరూ చ్చాపాటి మొదలు పెట్టారు.

''ఇంతనీరు ఉ ైకి రావటం... నా యనభై ఏళ్ళ జీవితంలో ఇదే మొదటి సారి...'' ఓ ముసలాయన వాపోయాడు.

''మనకిక్కడ నెలరోజుల నుండి ఒక్క చినుకూ రాల్లేదు. ఈ నీరెక్కడ్నుంచి వస్తోందబ్బా...'' ఓ నడివయసాయన అబ్బురపడ్డాడు.

''ఎక్కడో కురిసిన వర్షానికిపోగయిన నీరంతా వయ్యేరులో జ అవుతుంది. ఈ నీరంతా అదే...'' చెప్పేను.

''వడ్డెయ్య గాదెనిండా ధాన్యం కొని పోసాడంట నిన్ననే. ఆడిల్లు పల్లంలో గదా... అంతెత్తున కట్టిన గాదెలోకి నీళ్ళెల్లిపోతన్నాయంట... ఆడు, ఆడి పెళ్ళం బిడ్డలు లబోదిబోమంటున్నారు...'' చెప్పేడు గురవయ్య.

గురవయ్య రోజు కూలి. వడ్డెయ్య ఆ ఊళ్ళో కూలి జట్టుకు మేస్త్రి.

''అయ్యో! పోని ధాన్యం తీయడానికి వీలవుతుందేమో చూద్దామా?!'' అన్నాను. కాని మనసులో భయం గానీ ఉంది వాళ్ళెక్కడ వెళ్దాం పదండి అంటారోనని.

''వీలవదయ్యా... ధాన్యం రాశిలా పోసారా గాదెలో! బస్తాలయితే ఏమయినా కుదురునేమో?!...'' అన్నాడు గురవయ్య.

''చొ చ్చొ చ్చో...'' అన్నాను పైకి బాధనటిస్తూ... వెళ్ళనక్కర్లేదని మనసులో ఆనందపడుతూ...

గురవయ్యకు స్వంతఇంటి పథకంలో ఇల్లు కట్టుకోటానికి అప్పు ఇప్పించాను. నన్ను చూడగానే, అందుకే అతనిముఖం కృతజ్ఞతతో నిండి పోతుంది. ఆ డబ్బేదో నా జేబులోంచి ఇచ్చానకుంటారో ఏంటో ఈ అలగాజనం! అది వాళ్ళకు రాజ్యాంగబద్ధమైన, ప్రభుత్వపరమైన వెసులుబాటని వాళ్ళకు అర్థం కాకుండా ఉన్నంతకాలం, మా బోటివాళ్లం నడిచే దేవుళ్ళుగా కొలవబడుతూనే ఉంటాం.

ఇంతలో ఏదో ధనాల్‌మన్న చప్పుడు. సినిమా సెట్టింగ్ కూలిపోయినట్టు ఆ ఎత్తు అరుగుల ఇల్లు నేల మట్టమయింది.

ఆ ఇంటి అరుగుమీద అప్పటివరకూ కబుర్లు చెపుతూ నిలబడ్డ పదిమంది మనుషులు నా కళ్ళ ముందే ఆ శిధిలాల క్రింద చిక్కుకున్నారు... ఒక్కసారిగా హాహాకారాలు మిన్నంటాయి. అంతా బీభత్సమయమై పోయింది.

వెన్నులోంచి వణుకు మొదలైయింది నాకు. ఏదో మంచిపేరు తెచ్చేసుకుందామని వెనుకా ముందు చూసుకోకుండా, జాగ్రత్తలేవీ తీసుకోకుండా ఇక్కడికొచ్చి నేనెంత పెద్ద తప్పుచేసానో అర్థం కాసాగింది. అసలు నేను ముందుగా ఆ ఇంటి అరుగు మీద నిలబడొచ్చని, అటువైపు వెళ్ళాను. జనం పిలవబట్టి ఈ ఇంటివైపొచ్చాను. అటే వెళ్ళి ఉంటే, ఈ పాటికి నేను కూడా సజీవ సమాధి అయ్యేవాడిని.

అరుపులు రోదనలతో ఆ ప్రదేశమంతా గందరగోళంగా ఉంది. కొంతమంది యువకులు ఆ శిధిలాలు తొలగించటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఎవరూ నన్ను పట్టించుకోవటం లేదు. ఎవరి హడావిడిలో వాళ్ళున్నారు. అయినా వాళ్ళందరికి ధైర్యం చెప్పి ముందుకు నడిపే స్థితిలో నేను లేదు. ధైర్యంగా ఉన్నట్టు నటించడానిక్కూడా నాకు ధైర్యం లేదు.

అప్పటివరకూ కనపడని రమణ హఠాత్తుగా నా ప్రక్కన ప్రత్యక్ష మయ్యాడు. నన్నో ప్రక్కకు తీసుకొచ్చి...

''సార్... ముఖ్యమంత్రి గారికి మళ్ళీ ఫోనుచేయండి... తక్షణసాయం అందేలా పరిస్థితిని వివరించండి''.

వెంటనే సెల్ తీసి ముఖ్యమంత్రిగార్కి రింగ్ చేసాను. సిగ్నల్ లేదు! కొన్ని గంటల క్రితం ఉంది! ఇప్పుడు లేదు.

''సిగ్నల్‌లేదు...'' చెప్పేను రమణతో. నా గొంతులోని వణుకును దాయటానికి ప్రయత్నించలేదు.

''పరిస్థితి ఇంతదారుణంగా ఉంటందనుకోలేదు...'' అతని ముఖం నిండా ఆందోళన. ప్రాణం ఎవరికైనా తీపేగా! అందుకు రమణ అయినా, నేనైనా మినహాయింపెలా అవుతాం.

నిజమే! నేనూ ఇంతప్రమాదాన్ని ఊహించలేదు. వయ్యేరు ఓ చిన్న జలపాతం లాంటిది. ఏదోకొంచెం నీళ్ళొస్తాయి. వెళ్ళిపోతాయి అనుకున్నాను గాని ఇంత ప్రమాదాన్ని శంకించలేదు.

''మిమ్మల్ని ఏదైనా మేడ పైకు చేరుస్తాను. సిగ్నల్ దొరగ్గానే ముఖ్యమంత్రి గార్ని హెలీకాప్టర్ పంపమని చెప్పండి. అందులో మనం వెళ్ళిపోవచ్చు...'' అన్నాడు రమణ.

రమణ మాటలు నాకు బాగా నచ్చాయి. ఎందుకంటే ఇప్పుడు నా తక్షణ కర్తవ్యం ఇక్కడ్నుంచి ప్రాణాలతో బయట పడటం. ప్రాణాలుంటేనేగా పదవులైనా, పీఠాలైనా...

మేం అక్కడ్నుంచి కదలబోతున్న ఉత్తరక్షణంలో... ఫెళఫెళఫెళమంటూ, భూమి పగిలిపోతోందో... ఆకాశం విరిగిపోతోందో అన్నంత శబ్దం వచ్చి ఆ ప్రదేశం కంపించిపోయింది.

''సార్... మబ్బులు మెరుపులు లేకుండా... భయంకరమైన ఉరుము లాంటి ఆ చప్పుడేంటి?!...'' రమణ ఆశ్చర్యంగా అన్నాడు.

''మైగాడ్. ఆ డామ్ కాని పగిలి పోలేదు కదా?!'' ఆదుర్దాగా అన్నాను. అంతలోనే... నా మాట పూర్తయ్యీకాకుండానే... నోరు తెరుచుకున్న తిమింగలంలా ఇరవై అడుగుల ఎత్తున్న కెరటం, ఎగిరిపడ్డ సముద్రంలా ఊరిని ముంచెత్తేసింది.

నన్నెవరో బంతిలా చుట్టి ఎక్కడికో విసిరేసారేమో అన్పిస్తోంది. నా శరీరం బరువుకోల్పోయి... రంగులరాట్నంలో కూర్చున్నట్టు... నా ప్రమేయం లేకుండానే గుండ్రంగా తిరిగిపోతోంది. కాళ్ళుచేతులు ఆధారం కోసం కొట్టుకుంటున్నాయి. కళ్ళెప్పుడో మూసేసుకున్నాను. ఊపిరి దానంతట అదేబిగిసిపోయింది. ఇంకొన్ని క్షణాలు. అంతే! నేను ఇక చనిపోబోతున్నాను.

ఎన్ని కలలు కన్నాను.

రాజకీయాలలో ఎన్నో ఉన్నత శిఖరాలు అధిరోహించాలనుకున్నాను. కాని చివరికి అన్నీ ఇలా నీళ్ళల్లో కలిసిపోతున్నాయి.

ఈత రాకపోయినా.. వచ్చినట్టుగా నా కాళ్ళు చేతులు కదులుతున్నాయి. నీళ్ళల్లో కొన్ని క్షణాల క్రితం ఉన్న ఫోర్స్ ఇప్పుడు లేదు.

నా చేతికి ఏదో తగులుతోంది. ఏమిటది!? ఏదైనా కాని వదలకూడదు. గట్టిగా పట్టుకున్నాను. తల కొంచెం పైకెత్తాను. నా తల నీళ్ళల్లోంచి పైకొచ్చేసింది. గుండెల నిండా ఊపిరి పీల్చుకుని చుట్టూ చూసాను. నేను ఆధారంగా పట్టుకున్నది ఓ మేడకున్న కిటికీపైన ఉండే సన్‌షేడ్ లాంటి నిర్మాణాన్ని! కిటికీపైన ఆర్చిలా ఉంది ఆ ఉడెన్ సన్‌షేడ్. నా మెడ క్రింద

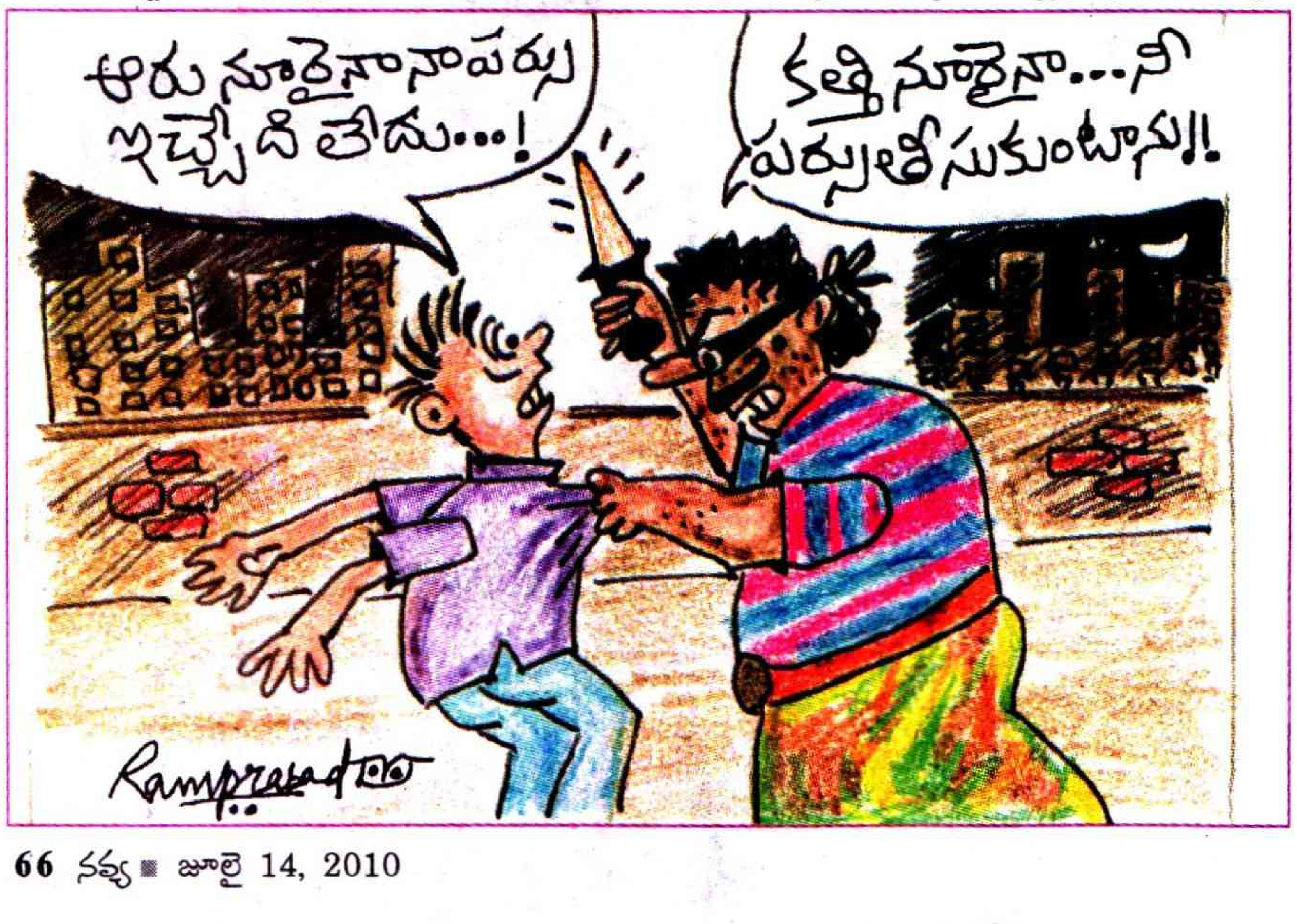

భాగమంతా నీళ్ళల్లోనే ఉంది. ఆ కిటికీ సన్‌షేడ్‌ని ఒక ప్రక్క నేను పట్టుకుని వ్రేలాడుతుంటే... మరోప్రక్క ఎవరో ఆడమనిషి నాలానే అదే సన్‌షేడ్‌ని ఆధారంగా చేసుకుని ఊపిరి పీలుస్తోంది. సన్‌షేడ్ ఈ చివరనున్న నాకు, ఆ చివరనున్న ఆమెకు మధ్య వున్న దూరం మూడడుగులే! ఆ ఆడమనిషి ముఖంలోని భయం ఆందోళన నాకు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి! నేనున్నదీ అదే స్థితి!

ఆ మేడ నలభై సంవత్సరాల క్రితం కట్టినది. చుట్టు పది అడుగుల ఎత్తున నీరు నిలిచింది. ఆ మేడ పైన డాబా మీద మనుషులున్నట్టు అలికిడి తెలుస్తోంది. ఎవరైన ఇటుచూస్తే బావుండును. ఇద్దరు మనుషులను మోయలేక ఈ పాతకిటికీపై నిర్మాణం... కిర్రుకిర్రుమంటూ చప్పుడు చేస్తూ ఏ క్షణమైన గోడ నుండి ఊడి నీళ్ళల్లో పడిపోయేలా ఉంది.

ప్రాణాలరచేతిలో పెట్టుకోవడమంటే ఏంటో తెలిసొస్తోంది. గుర్తొచ్చిన ప్రతి దేవుడికి మొక్కుకోసాగాను. ''ఎవరైనా ఇటు చూడండి... తాడేదైనా వేసి రక్షించండి'' అనసాగాను. చిత్రంగా మాటపడిపోయినట్టు నోట్లోంచి శబ్దం రావడం లేదు.

డాబా పైనుండి ఎవరివో మాటలు వినిపించసాగాయి. వాళ్ళల్లో తన వాళ్ళ గొంతు గుర్తుపట్టిందో ఏమో ఆ ఆడమనిషి... ''ఏమయ్యో...'' అని శరీరం ఏ మాత్రం కదలకుండా గొంతు చించుకుని అరిచింది.

''ఎవరది?!...'' అంటూ ఎవరో డాబా పైనుండి క్రిందకు చూస్తున్నారు.

మేము పట్టుకున్న ఉడెన్ సన్‌షేడ్‌ని గోడకి పట్టి ఉంచిన మేకులు క్రిందకు జారడం తెలుస్తోంది.

''ఏమే పోశమ్మా! కంగారుపడకు. తాడేత్తాను. పట్టుకుని వద్దువుగాని..'' అంటున్నాడో మగ వ్యక్తి. అతను గురవయ్య.

ఒక్క క్షణం నన్ను ఆనందం చుట్టుముట్టింది.

''గురవయ్యా!...'' స్వరపేటికను చీల్చుకుని నా గొంతునుండి వచ్చిందా కేక.

''అయ్యా... మీరా?!...'' గురవయ్య గొంతులో ఆదుర్దా...

అయిపోయింది... ఇంకొన్ని సెకన్లు.. అంతే... ఆ చెక్క నిర్మాణం విరిగి నీట్లో పడిపోవటం ఖాయం. ఊపిరి బిగపట్టేసాను భయంతో...

ఇంతలో... కటికచీకట్లో కాంతిరేఖలా పైనుండి తాడొస్తోంది. తాడు పొట్టిగా ఉన్నట్టుంది. ఆ చివరని తన చేతికే చుట్టుకున్నాడు గురవయ్య. పైన చిన్నపిల్లలు, స్త్రీలు తప్ప గురవయ్యకు సాయంగా నిలబడగలిగే మగాళ్ళెవరూ ఉన్నట్టులేరు. గురవయ్యే తన బాహుబలాన్ని ఉపయోగించి పైకి లాగాలి నన్ను.

మా ఇద్దరిలో ఒకర్ని ముందు రక్షించి తర్వాత మరొకర్ని రక్షించేటంత సమయం లేదు. మా ఇద్దరిలో ఎవరో ఒకరే రక్షించబడతారు.

త్రాడు క్రిందకొస్తోంది. ఆ ఆడమనిషి కళ్ళల్లో బ్రతకబోతున్నానన్న ఆశ! నాకు జాలేసింది. ఆమె అత్యాశ. నాకు తెలుసు ఆ త్రాడు వస్తున్నది నా కోసం! నన్ను బ్రతికించడానికి!

నా అంచనాలను తల్లక్రిందులు చేస్తూ... త్రాడు ఆ ఆడమనిషి ఉన్న వైపు జార సాగింది. నా మనసంతా ఆదుర్దాతో నిండిపోయింది! త్రాడు ఆమెకు చేరువవుతుంటే కనిపించని యమపాశం నా వైపు వస్తున్నట్టన్పించ సాగింది. వెన్ను జలదరిస్తోంది భయంతో..

గురవయ్య ఇంత మూర్ఖుడా!?

కొంచెం పిచ్చికూడా ఉందేమో!? ఆ కూలిదాన్ని రక్షిస్తే అతనికేమొస్తుంది!? అదే నన్ను రక్షిస్తే అతన్ని డబ్బులో ముంచెత్తగలడు. జీవితాంతం కాలు క్రింద పెట్టకుండా గడిపేటంత సంపద నజరానాగా ఇవ్వగలడు!

అనూహ్యంగా గురవయ్య మూర్ఖుడు కాదు, బ్రతకనేర్చిన వాడేనని నిరూపిస్తూ త్రాడు నా వైపుకొచ్చింది. పట్టేసుకున్నాను. అప్రయత్నంగా కించిత్ గర్వంగా ఆ ఆడమనిషి వైపు చూసాను. ఆమె కళ్ళు ఆశ్చర్యంతో విచ్చుకున్నాయి. అదేంటో చిత్రంగా ప్రపంచంలోని ఆశ్చర్యమంతా ఆమె కళ్ళల్లోనే ఉన్నట్టన్పించింది.

అసలా ఆడమనిషి అంతలావున ఆశ్చర్య పోవటానికేముంది?! ఆ కూలి దాని ప్రాణం కంటే ఎం.ఎల్.ఏ.ని అయిన నా ప్రాణాలు విలువైనవని బుర్రున్న ఎవరైనా ఒప్పుకుంటారు. నన్ను కాక తనని రక్షిస్తాడని ఆ మనిషి అసలెలా అనుకుంది?!

''అర్థం సేసుకోవే పోశమ్మా. నువ్వు నా పెళ్ళానివే. నువ్వు సచ్చిపోతే దిక్కులేకుండా పోయేది నేనూ, నా పిల్లలేనే! కాని అయ్య సచ్చిపోతే వేల మందికి దిక్కుండదే! అందుకే నిన్ను బలిచ్చి ఆ బాబుని బ్రతికిచ్చేనే! ఆయన ప్రజల మనిషే... ప్రజల మనిషి! మన పానాల కంటే, ప్రజల కోసం బతికే ఆ బాబు పానాలు ఎంతో ఇలువైనియ్యే! అర్థం సేసుకోవే... పోశమ్మా! నన్నలా సూడకే...'' పొగిలి పొగిలి రోదిస్తున్నాడు గురవయ్య.

గురవయ్య నన్ను రక్షించాలన్న తెలివైన నిర్ణయం తీసుకుని తన భవిష్యత్తుకు బంగారుబాట వేసుకున్నాడు. నేను క్రమక్రమంగా పైకి లాగబడుతుంటే... ప్రమాదం నుండి దూరంగా జరపబడుతుంటే... ఆ ఆడమనిషి ఆశ్చర్యంగా, అలా చూస్తోంటే... ఏదో తెలియని గర్వం నా పెదాలపై చిరునవ్వులా ప్రాకింది.

నా బరువంతా తన చేతులతో మోస్తూ త్రాడు లాగుతున్నాడు గురవయ్య. ఒకరిద్దరు స్త్రీలు పిల్లలు గురవయ్యకు ఉడతా సాయం చేస్తున్నారు. అంతకష్టమైన పని బలవంతుడైన గురవయ్య వల్ల అయింది. కాని మరొకరైతే మధ్యలో వదిలేసును! నేను పిట్టగోడ పట్టుకుని... కాలు డాబాపై మోపుతుంటే... నా వెనుక చప్పుడైంది. బహుశ... ఆ కిటికీ మీది ఉడెన్ సన్‌షేడ్ నీట కలిసి ఉంటుంది. ఆ ఆడమనిషితో సహా!

నాకు స్పృహ తప్పుతున్నట్టుగా ఉంది. ఏది ఏమైనా... ప్రాణాలతోనే ఉన్నాను. అది చాలు. నా కళ్ళు మూతలు పడ్డాయి.

***

కొన్ని గంటల తర్వాత...

గోలగోలగా విన్పిస్తున్న రోదనలకు స్పృహ వచ్చింది. మేడ దిగి రోడ్డు మీదకు వచ్చాను. ఎలా వచ్చిందో అలానే వెళ్ళిపోయింది నీరు. ఊరుని వల్లకాడుగా మార్చేసి!

ఎక్కడపడితే అక్కడ చెల్లాచెదురుగా మృతదేహాలు. గుండెలు బాదుకుంటూ రోదిస్తున్న బంధువులు.

ఇంతలో నాకు పరిచయమున్న గొంతు... ''పోశమ్మా... పోశమ్మా నన్ను అట్టా సూడకే పోశమ్మా...''

ఆ గొంతు గురవయ్యది.

''గురవయ్యా...'' అంటూ ఆ దిశగా పరుగెత్తెను.

అతని ఒళ్ళో ఓ స్త్రీ మూర్తి విగత శరీరం! ఆ స్త్రీ మరెవరో కాదు నాతో పాటు కిటికీ సన్‌షేడ్ పట్టుకుని... మృత్యువుతో పోరాడి ఓడిపోయిన ఆ ఆడమనిషి! గురవయ్య ఆదుకోకపోతే నేనూ అదే స్థానంలో ఉండేవాడిని.

''అయ్యా... నన్నలా సూడొద్దని సెప్పెండయ్యా... నన్నలా సూడొద్దని సెప్పండి...'' భోరుమన్నాడు గురవయ్య నన్ను చూసి.

అప్రయత్నంగా ఆ స్త్రీ ముఖంవైపు చూసి నేను ఉలిక్కిపడ్డాను. త్రాడు ఆఖరి క్షణంలో నా వైపు కదిలినప్పుడు ఆమె కళ్ళల్లో కదలాడిన ఆశ్చర్యం అలానే ఉండిపోయింది చనిపోయాక కూడా మూసుకోని ఆ నయనాల్లో!

''అర్థం సేసుకోవే పోశమ్మా. నువ్వు నా పెళ్ళానివే. నువ్వు సచ్చిపోతే దిక్కులేకుండా పోయేది నేనూ, నా పిల్లలేనే! కాని అయ్య సచ్చిపోతే వేల మందికి దిక్కుండదే! అందుకే నిన్ను బలిచ్చి ఆ బాబుని బ్రతికిచ్చేనే! ఆయన ప్రజల మనిషే... ప్రజల మనిషి! మన పానాల కంటే, ప్రజల కోసం బతికే ఆ బాబు పానాలు ఎంతో ఇలువైనియ్యే! అర్థం సేసుకోవే... పోశమ్మా! నన్నలా సూడకే...'' పొగిలి పొగిలి రోదిస్తున్నాడు గురవయ్య.

ప్రళయకాల ఝంఝామారుతం, సెగలు పొగలు కక్కుతూ నన్ను చుట్టేస్తున్న భావన!

పోశమ్మ గురవయ్య – భార్యా?!

భార్యని బలిచ్చి నన్ను రక్షించేడా?!

నేను... నే... ను... ప్రజల మనిషినా?!

త్యాగం అంటే ఇదా!? ఇంత భరించలేనట్టుగా ఉంటుందా?!

ఆపుకోలేనంత దుఃఖం వస్తోంది. గట్టిగా ఏడవాలనుంది. మళ్ళీ ఎందుకో నవ్వొస్తోంది.

ఓ కూలీ తన అర్ధాంగిని బలిఇచ్చి పెట్టిన భిక్ష నా ప్రాణాలు. ఓ దీనురాలు నిస్సహాయంగా నీళ్ళల్లో కలిసిపోతూ ప్రసాదించిన పునర్జన్మ ఇది!

శిలా ప్రతిమలా గురవయ్యను చూస్తుండిపోయాను. మనసంతా పిండేస్తున్నట్టు వేదన! ఇంతవేదన భరించటం కన్నా... ఆ వరదలో కొట్టుకుపోయి చచ్చిపోయినా బావుండేదన్పిస్తోంది.

అయినా నేను బ్రతికున్నానా?!

లేదు... లేదు... చచ్చిపోయానుగా!

భార్యని నా కోసం బలిచ్చి, ఆ శవాన్ని ఒళ్ళో ఉంచుకుని 'ప్రజల మనిషి' అనే పదానికి, గురవయ్య అర్థం వివరించినప్పుడే విని తట్టుకోలేక అక్కడికక్కడే చచ్చిపోయాను కదా

ఇక ఆ 'పాత నేను' ఎక్కడున్నాను?! లేను.....

❑

రచయిత సెల్ నెం: 9849124398